

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نغدادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۲ / ۱۰ / ۱۳۹۰		
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی ماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) قافیه	
۱	با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست الف) ردیف را مشخص کنید. ب) حروف اصلی قافیه کدام است؟ پ) حروف الحاقی را مشخص کنید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	در هریک از ابیات زیر، قافیه طبق کدام قاعده است؟ الف) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست ب) سرشگ هوا بر زمین شد گوا پ) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳	انواع قافیه را در بیت‌های زیر بنویسید. الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد ب) یار مرا، غار مرا، عشق جگر خوار مرا پ) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۴	قافیه کردن کدام جفت واژه‌های زیر نادرست است؟ الف) لذیذ، غلیظ ب) تمثالگر، خوب‌تر پ) گشته، گشته ت) آب، گلاب	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۵	علمای بلاغت، تکرار واژه‌ی قافیه‌ی مصراع اول را در مصراع صنعت رد القافیه به حساب آورده‌اند.	۰/۲۵
۶	چگونه می‌توان دو واژه‌ی « منظر » و « تصوّر » را قافیه قرار داد؟	۰/۵
	ب) عروض	
۷	کدام یک از ارکان زیر غیر پایانی است؟ الف) - - - - - ب) - - - پ) - - - - - ت) - - - - -	۰/۲۵
۸	کدام یک از آثار زیر هم وزن شاهنامه است؟ الف) بوستان سعدی ب) مثنوی مولوی پ) منطق الطیر عطار ت) مخزن الاسرار نظامی	۰/۲۵
۹	در کدام بیت وزن با محتوا ناهماهنگ است؟ الف) ای قبیله‌ی جان کجاست جویم ب) بُود مُحال تو را داشتن امید مُحال پ) جانانی و به جان هوات جویم ت) به عالمی که نباشد هگرز بر یک حال	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۰	شعر زیر در بحر سروده شده است. صنمی لاله عذاری، به روش باد بهاری، به نگه آهوی چینی و به قد سرو خرامان و به رخ چون مه تابان و دهن غنچه‌ی خندان و لبش لعل بدخشان و زنخدان چو نمکدان... که از او وام کند مهر و قمر نور و ضیا را...	۰/۲۵
« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نغدادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۲ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۱	تقطیع مثال زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیار زبانی مطابقت دارد؟ نوی نی (= ---)	۰/۵
۱۲	نام وزن حاصل از تکرار «فاعلاتن» و «مستعلن» به ترتیب چیست؟	۰/۵
۱۳	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) --- (الف) --- (ب) --- (پ) ---	۰/۷۵
۱۴	کدام بیت وزن دوری دارد؟ یک دلیل ذکر کنید. الف) دایم گل این بستان شاداب نمی‌ماند ب) نه من خام طمع عشق تو می‌ورزم و بس دریاب ضعیفان را در وقت توانایی	۰/۷۵
۱۵	واژه‌ی «دانش‌آموز» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع و علامت‌گذاری کنید.	۱
۱۶	در بیت زیر دو اختیار زبانی بیابید. نبینی باغبان چون گل بکارد چه مایه غم خورد تا گل برآرد	۱
۱۷	با توجه به علامت‌گذاری بیت زیر بنویسید در کدام رکن اختیار وزنی به کار رفته است؟ نام آن اختیار را بنویسید و در مورد آن توضیح دهید. کیست که پیغام من به شهر شروان برد یک سخن از من بدان مرد سخن‌دان برد	۱
۱۸	با توجه به بیت زیر: تو هم چون گل ز خندیدن لب‌ت با هم نمی‌آید روا داری که من بلبل چو بوتیمار بنشینم الف) مصراع اول و دوم را تقطیع هجایی کنید. ب) پس از تقطیع به ارکان، بنویسید کدام رکن تکرار شده است؟ پ) نام بحر حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.	۱/۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵

«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۲ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (دی ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره								
	پ) نقد ادبی									
۱۹	نقد فنی در روم به دست بنیان می‌گیرد.	۰/۲۵								
۲۰	آیا نقد ادبی ممکن است در ادبیات موجد تحولی گردد؟	۰/۲۵								
۲۱	صائب را می‌توان نماینده واقعی شعر دوره صفویه و سبک دانست.	۰/۲۵								
۲۲	سبک شعر حافظ از لحاظ تقسیمات کلی از خصایص سبک عراقی برخوردار است؛ اما می‌توان سبک او را سبک خاص حافظ یا سبک خواند.	۰/۲۵								
۲۳	کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) قابوس‌نامه از بهترین نمونه‌های نثر مرسل به شمار می‌رود. ب) ابوالحسن علی‌بن زید بیهقی صاحب کتاب تاریخ بیهقی، خیام را به عنوان ستاره‌شناس معرفی می‌کند.	۰/۵								
۲۴	دو شاعر دوره مشروطه را نام ببرید که شعر را در خدمت اجتماع و سیاست می‌دانند.	۰/۵								
۲۵	تاریخ بیهقی از دو جهت اهمیت دارد؛ آن‌ها را بنویسید.	۰/۵								
۲۶	گلستان سعدی دارای هشت باب است؛ سه باب آن را نام ببرید.	۰/۷۵								
۲۷	شاهنامه فردوسی به سه دوره تقسیم می‌شود؛ آن سه دوره را نام ببرید.	۰/۷۵								
۲۸	با توجه به آثار نظامی به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) مهم‌ترین اثر نظامی کدام است؟ ب) کدام اثر نظامی داستان شادخواری‌ها و کامروایی‌های بهرام گور است؟ پ) کدام اثر نظامی در بیست مقاله، حاوی اندیشه‌هایی در باب زهد و عرفان است؟	۰/۷۵								
۲۹	عقیده هیپولیت تن در باب ادبیات چیست؟	۰/۷۵								
۳۰	منظور از «قرآن عجم» کدام کتاب است؟ چرا؟	۰/۷۵								
۳۱	توضیحات گروه «الف» به کدام نوع نقد در گروه «ب» مربوط می‌شود؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.</td> <td>فنی</td> </tr> <tr> <td>۲- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.</td> <td>تاریخی</td> </tr> <tr> <td>۳- در این شیوه نقد سعی می‌کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.</td> <td>روان‌شناسی زیبایی‌شناسی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.	فنی	۲- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.	تاریخی	۳- در این شیوه نقد سعی می‌کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.	روان‌شناسی زیبایی‌شناسی	
الف	ب									
۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.	فنی									
۲- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.	تاریخی									
۳- در این شیوه نقد سعی می‌کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.	روان‌شناسی زیبایی‌شناسی									
۳۲	منظور از نقد لغوی چیست؟	۱								
۲۰	جمع نمره	۲۰								
	«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»									

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)		رشته: علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰/۱۰/۱۲
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف) قافیه		
۱	الف) آرزوست (۰/۲۵) ب) ان (۰/۲۵) پ) -م (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	الف) قاعده‌ی (۲) (۰/۲۵) ب) قاعده‌ی (۱) (۰/۲۵)	۰/۵
۳	الف) ذوقافیتین (دوقافیه‌ای) (۰/۲۵) ب) درونی (۰/۲۵) پ) میانی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴	الف) (۰/۲۵) (لذیذ، غلیظ)	۰/۲۵
۵	چهارم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	با افزودن حرف یا حروف الحاقی (۰/۵)	۰/۵
ب) عروض		
۷	پ) (۰/۲۵) (- - -)	۰/۲۵
۸	الف) (۰/۲۵) (بوستان سعدی)	۰/۲۵
۹	الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	طویل (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	تغییر کمیّت مصوّت‌ها (۰/۵) یا بلند تلقّف کردن مصوّت کوتاه	۰/۵
۱۲	رمل (۰/۲۵) / رجز (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	الف) فعلن (۰/۲۵) ب) فعل (۰/۲۵) پ) مفعولن (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۴	الف) (۰/۲۵) ۱- بعد از پاره‌ی اوّل هر مصراع، وقفه یا مکثی بالقوّه یا بالفعل است. ۲- از ارکان متناوب درست می‌شود نه از تکرار یک رکن ۳- هجای پایانی نیم‌مصراع‌های اوّل همیشه بلند است. ۴- هجاهای هر مصراع زوج است. معمولاً هر نیم‌مصراع هفت یا پنج هجا دارد. (ذکر یک مورد کافی است. (۰/۵) نمره)	۰/۷۵
۱۵	با حذف همزه بدون حذف همزه	۱
	دا نِبِ شا موز (۰/۲۵) دا نِشِ اَ موز (۰/۲۵)	
	- - - (۰/۲۵) - - - (۰/۲۵)	
۱۶	بلند تلقّف کردن مصوّت کوتاه «یه» (ی) در «مایه» به هجای بلند تبدیل شده است. (۰/۵) امکان حذف همزه (برآرد) (۰/۵)	۱
۱۷	رکن سوم (۰/۲۵) قلب (۰/۲۵) مغاعلن به جای مفتعلن آمده است. (۰/۵)	۱
۱۸	الف) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع اوّل (۰/۷۵) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع دوم (۰/۷۵)	۲/۵
	تُ هَم چُن گُل زِ خَن دِ دِن لَ بَت با هَم نِ مِ آ یَد	
	- -	
	رَ وا دا ری کِ مَن بُل بُل چُ بو تِید مار پِن شی نَم	
	- -	
	ب) مفاعیلن (۰/۲۵) پ) هزج (۰/۲۵) مثنّی (۰/۲۵) سالم (۰/۲۵)	

ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (کافیه، عروض و نقد ادبی)		رشته: علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۱۰ / ۱۲
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	پ) نقد ادبی	
۱۹	هوراس (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	بله (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	هندی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	والا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۳	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵
۲۴	ادیب الممالک فراهانی (۰/۲۵) علی اکبر دهخدا (۰/۲۵) یا نسیم شمال، ملک‌الشعرای بهار، میرزاده‌ی عشقی یا هر مورد صحیح دیگر	۰/۵
۲۵	تاریخ‌نگاری (۰/۲۵) و هنر نویسندگی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۶	در سیرت پادشاهان، در اخلاق درویشان، در فضیلت قناعت، در فواید خاموشی، در عشق و جوانی، در ضعف و پیری، در تأثیر تربیت و در آداب معاشرت (ذکر سه مورد کافی است هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۷۵) نمره)	۰/۷۵
۲۷	الف) اساطیری (۰/۲۵) ب) پهلوانی یا حماسی (۰/۲۵) پ) تاریخی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	الف) خسرو و شیرین (۰/۲۵) ب) هفت پیکر یا هفت گنبد (۰/۲۵) پ) مخزن الاسرار (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۹	هیپولیت تن ادبیات را محصول زمان (۰/۲۵)، محیط اجتماعی (۰/۲۵) و نژاد (۰/۲۵) می‌داند.	۰/۲۵
۳۰	مثنوی (۰/۲۵) زیرا در این کتاب احادیث نبوی بسیاری تفسیر شده (۰/۲۵) و بسیاری از آیات قرآن به تصریح یا اشاره آمده است. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۱	۱- تاریخی (۰/۲۵) ۲- زیبایی شناسی (۰/۲۵) ۳- روان‌شناسی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن (۰/۵) در یک اثر ادبی اعم از شعر و نثر (۰/۵)	۱
۲۰	«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»	جمع نمره